

Sygn. akt IV U 1542/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Natalia Lipińska

Protokolant: stażysta Monika Barwacz

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2014 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania J. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 16 sierpnia 2013 roku nr (...)

w sprawie J. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu się J. M. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od dnia 01 lipca 2013 roku na okres lat pięciu.

Sygn. akt IV U 1542/13

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 18 czerwca 2014 r.

Decyzją z dnia 16 sierpnia 2013 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.), odmówił J. M. przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, ponieważ Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 7 sierpnia 2013 r. stwierdziła, że wnioskodawca nie jest osobą niezdolną do pracy.

Odwołanie od tej decyzji wniósł J. M., domagając się jej zmiany i przyznania mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

W uzasadnieniu odwołujący podniósł, że zaskarżona decyzja jest dla niego krzywdząca, ponieważ występuje u niego stałe kalectwo uniemożliwiające wykonywanie pracy zarobkowej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, wskazał, że odwołanie nie wnosi żadnych nowych okoliczności, które miałyby wpływ na zmianę orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że J. M., urodzony (...), ma wykształcenie zasadnicze zawodowe o specjalności rolnik. Od 1998 r. pracował sezonowo jako palacz CO. Obecnie nie pracuje. W dniu 23 października 2006 r. uległ wypadkowi

w pracy podczas obsługiwanego piły tarczowej, co spowodowało obrażenia dłoni prawej, a w konsekwencji amputację urazową na wysokości paliczka środkowego wskaźnika prawego i otwarte złamanie paliczków środkowych palców III i IV.

Od 1 maja 2008 r. do 30 czerwca 2013 r. ubezpieczony pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

W dniu 27 maja 2013 r. wystąpił zaś do organu rentowego z wnioskiem o ponowne przyznanie mu prawa do tego świadczenia.

Zaskarżoną decyzją z dnia 16 sierpnia 2013 r. ZUS Oddział w T. odmówił wnioskodawcy przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku

z wypadkiem przy pracy, ponieważ Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 7 sierpnia 2013 r. stwierdziła, że wnioskodawca nie jest osobą niezdolną do pracy.

(okoliczności bezsporne)

Nadto Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Lekarz Orzecznik ZUS w opinii lekarskiej z dnia 28 czerwca 2013 r. stwierdził u odwołującego:

- stan po amputacji palca II na poziomie paliczka podstawnego,
- usztywnienie palców III i IV ręki prawej w pozycji czynnościowej.

W konsekwencji, Lekarz Orzecznik ZUS uznał, że odwołujący nie jest niezdolny do pracy.

Na skutek sprzeciwu, sprawa skierowana została do Komisji Lekarskiej ZUS, która w opinii lekarskiej z dnia 7 sierpnia 2013 r. podtrzymała stanowisko wyrażone przez Lekarza Orzecznika, rozpoznając u wnioskodawcy:

- stan po częściowej amputacji wskaźnika prawego (brak paliczka dystalnego i części środkowego- kikut wydolny),
- zniekształcenie pourazowe palców III i IV z ograniczeniem zginania z niewielkim ograniczeniem funkcji chwytnej,
- zespół bólowy łokcia lewego w wywiadzie, aktualnie bez objawów łokcia tenisisty,
- płaskostopie poprzeczne bez dysfunkcji chodu.

Orzeczenie to legło u podstaw wydania zaskarżonej decyzji.

dowód:

- orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 28.06.2013 r.- k. 9 cz. I akt ZUS,
- orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 07.08.2013 r.- k. 12 cz. I akt ZUS.

W celu stwierdzenia, czy i w jakim stopniu odwołujący jest niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych

(Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.) oraz art. 12 i art. 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r.,

Nr 153, poz. 1227 ze zm.), czy istniejąca poprzednio częściowa niezdolność do pracy w związku z wypadkiem przy pracy ustała, czy nastąpiła poprawa stanu zdrowia i na czym polega, kiedy powstała ewentualna niezdolność do pracy w związku z wypadkiem przy pracy i czy nadal jest to częściowa niezdolność do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych: lek. med. J. S.- specjalisty chirurga ortopedy- traumatologa, lek. med. J. S. specjalisty neurologa i lek. med. E. W. specjalisty chorób wewnętrznych.

Biegli chirurg ortopeda- traumatolog, neurolog i specjalista chorób wewnętrznych zdiagnozowali u odwołującego:

- stan po amputacji paliczka środkowego prawego palca wskazującego,
- stan po złamaniu otwartym palców III i IV prawej dłoni oraz uszkodzeniu ścięgien zginaczy tych palców,
- dyskopatię szyjną C5-C7 z niestabilnością C5-C6,
- zespół bólowy szyjny i lędźwiowy,
- zaburzenia wielokorzeniowe z odcinka C i L-S kręgosłupa,
- przewlekły zespół bólowy łokcia lewego na nieokreślonym podłożu.

W oparciu o przeprowadzone badanie oraz wyniki badań specjalistycznych uznali, że odwołujący jest osobą częściowo niezdolną do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od 1 lipca 2013 r. na okres pięciu lat i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

W uzasadnieniu opinii podali, że stan neurologiczny wnioskodawcy na przestrzeni ostatnich lat pogorszył się. Doszły do tego zaburzenia korzeniowe z odcinka szyjnego i lędźwiowego kręgosłupa. Opiniowany jest osobą praworęczną. Dolegliwości bólowe i parestezje towarzyszą mu praktycznie stale. Utrzymuje się też ograniczenie funkcji chwytnej dłoni prawej i ruchów precyzyjnych. W tym zakresie brak jest poprawy klinicznej. Skutki doznanego w 2008 r. urazu dłoni nie uległy zmniejszeniu. Zakres niesprawności kończyny mimo upływu czasu pozostał ten sam. Nastąpiło ponadto ogólne pogorszenie stanu zdrowia, zwłaszcza w zakresie układu ruchu poprzez nasilenie się skutków zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych kręgosłupa. Wnioskodawca jest osobą niezdolną do wykonywania pracy fizycznej z powodu pourazowej dysfunkcji prawej dłoni u osoby praworęcznej. Szanse na szybką poprawę stanu zdrowia w zakresie wskazanych zaburzeń organizmu są raczej teoretyczne.

dowód:

- opinia sąдово- lekarska z dnia 28.01.2013 r.- k. 7-10,

Sąd w całości podzielił opinię biegłych sądowych, uznając, że zawiera ona kompleksową ocenę stanu organizmu odwołującego, a nadto uwzględnia wpływ rozpoznanych u niego schorzeń na zdolność do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Sąd uznał, iż charakterystyka schorzeń została przez biegłych oceniona prawidłowo z punktu widzenia zasad logiki, przy wykorzystaniu wiedzy specjalistycznej popartej doświadczeniem osób sporządzających opinię. W tej mierze, Sąd podzielił wnioski biegłych sądowych odnośnie częściowej okresowej niezdolności badanego do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Zauważyć przy tym trzeba, że opinia wydana została przez biegłych sądowych

o specjalnościach adekwatnych do schorzeń zdiagnozowanych u wnioskodawcy. Nadto podkreślić należy, że opiniujący w sprawie biegli swoje ustalenia i wnioski wywiedli po szczegółowej analizie całości dokumentacji medycznej oraz badaniu odwołującego.

W piśmie procesowym z dnia 17 czerwca 2014 r. (data prezentaty) organ rentowy wniósł o dopuszczenie w sprawie dowodu z opinii uzupełniającej biegłych chirurga ortopedy- traumatologa, neurologa i specjalisty chorób

wewnętrznych celem ustosunkowania się do podniesionych przez Przewodniczącego Komisji Lekarskich ZUS w K. zarzutów.

W piśmie z dnia 13 czerwca 2014 r. podniesiono, że upośledzenie ruchów precyzyjnych ręki nie powoduje u odwołującego niezdolności do pracy fizycznej zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. W przypadku wnioskodawcy przeciwwskazaniem byłaby na przykład praca elektrotechnika, monteru układów, zegarmistrza itp. Zdaniem Przewodniczącego Komisji, dokładnie opisany stan miejscowy ręki, zarówno funkcjonalny, jak i anatomiczny, jednoznacznie potwierdza zachowaną zdolność dobrego chwytu i możliwość wykonywania ciężkiej pracy fizycznej. Potwierdza to również bardzo dobrze rozbudowana masa mięśniowa, w tym mięśni ręki, większa w zakresie kończyny prawej, jak przystało na dominującą kończynę. Zdaniem Przewodniczącego, fakt wcześniejszego urazu zmiążdżeniowego palca III ręki prawej nie pozostaje w związku ze sprawą, a orzekanie o niezdolności wnioskodawcy do pracy zarobkowej od co najmniej kilku lat jest nieprawidłowe.

Zarzuty te, w ocenie Sadu, były niezasadne.

Wydana w sprawie opinia jest pełna i wyczerpująca. W sposób przejrzysty obrazuje stan zdrowia ubezpieczonego. Odpowiada też na wszystkie istotne pytania, w pełni realizując dyspozycję Sądu wyrażoną w sentencji postanowienia o powołaniu biegłych sądowych. Biegli ci na podstawie osobistego badania wnioskodawcy, które przeprowadzone zostało dokładnie, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie standardami oraz dogłębnej analizy dokumentacji medycznej znajdującej się w aktach rentowych, dokonali prawidłowego rozpoznania

i sformułowali ostateczne wnioski, które Sąd w pełni podziela. Biegli sądowi dokonali oceny stanu zdrowia ubezpieczonego z punktu widzenia kryteriów określonych dyspozycją

art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS- wskazując, że występujące u niego schorzenia w ich obecnym stopniu nasilenia powodują u badanego częściową okresową niezdolność do pracy w związku z wypadkiem przy pracy,

a wnioskodawca nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Zupełnie niezrozumiałe jest stwierdzenie zawarte w piśmie z dnia 13 czerwca 2014 r. o tym, że fakt wcześniejszego urazu zmiążdżeniowego palca III ręki prawej nie pozostaje w związku ze sprawą. Otóż, okolicznością bezsporną w niniejszej sprawie było, że w dniu 23 października 2006 r. odwołujący uległ wypadkowi w pracy (palacz CO) podczas obsługiwanego piły tarczowej, co spowodowało u niego obrażenia dłoni prawej, a w konsekwencji amputację urazową na wysokości paliczka środkowego wskaziciela prawego i otwarte złamanie paliczków środkowych palców III i IV. Wskutek doznanego urazu, ubezpieczony pobierał najpierw świadczenie rehabilitacyjne, a następnie od 1 maja 2008 r. do 30 czerwca 2013 r. rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

W okresie od 1 maja 2008 r. do 30 czerwca 2011 r. renta przysługiwała mu w oparciu o orzeczenia Lekarzy Orzeczników ZUS (k. 58, 61, 68 i 86 cz. II akt ZUS) i dopiero piątą

z kolei decyzją (z dnia 8 sierpnia 2011 r.) ZUS odmówił wnioskodawcy przyznania prawa do tego świadczenia. Decyzja ta została jednak zmieniona wyrokiem Sądu Okręgowego

w T. z dnia 29 grudnia 2011 r., sygn. akt IV U 786/11, który przyznał odwołującemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy na okres 1 lipca 2011 r. do 30 czerwca 2013 r. Dziwi zatem, dlaczego organ rentowy kwestionuje obecnie prawidłowość wydawanych przez Lekarzy Orzeczników ZUS opinii. Nie sposób również zgodzić się z twierdzeniem, że upośledzenie ruchów precyzyjnych ręki nie powoduje u odwołującego niezdolności do pracy fizycznej zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. U wnioskodawcy stwierdza się bowiem stan po amputacji paliczka środkowego prawego palca wskazującego i stan po złamaniu otwartym palców III i IV prawej dłoni oraz uszkodzeniu ścięgien zginaczy tych palców. Jak wskazali biegli sądowi w wydanej opinii, stan neurologiczny wnioskodawcy na przestrzeni ostatnich lat nie uległ poprawie, a skutki doznanego w 2008 r. urazu dłoni nie uległy zmniejszeniu. Nadal, praktycznie stale, towarzyszą badanemu dolegliwości bólowe i parestezje. Utrzymuje się też ograniczenie funkcji chwytnej dłoni prawej i ruchów precyzyjnych. Zakres niesprawności kończyny mimo upływu czasu pozostał ten sam. Nastąpiło też ogólne pogorszenie stanu zdrowia, zwłaszcza

w zakresie układu ruchu poprzez nasilenie się skutków zmian zwyrodnieniowo- dyskopatycznych kręgosłupa. Skoro więc wnioskodawca jest osobą praworęczną, a w wyniku wypadku przy pracy doszło u niego do amputacji urazowej na wysokości paliczka środkowego wskaziciela prawego i otwartego złamania paliczków środkowych palców

III i IV, twierdzenia o zdolności do wykonywania pracy palacza, wymagającej dużej zdolności manualnej (celem przygotowania opału, otwierania i zamykania pieca czy załadowywania pieca opalem) są w ocenie Sądu mocno przesadzone. W orzeczeniu z dnia

7 sierpnia 2013 r. Komisja Lekarska ZUS zdiagnozowała zresztą u wnioskodawcy stan po częściowej amputacji wskaziciela prawego (brak paliczka dystalnego i części środkowego) oraz zniekształcenie pourazowe palców III i IV z ograniczeniem zginania i ograniczeniem funkcji chwytnej. Już na podstawie tego rozpoznania można stwierdzić, że wykonując pracę palacza, odwołujący mógłby się posługiwać tylko jedną, lewą dłonią. Drugiej bowiem, z uwagi na jeden kikut i zniekształcenie dwóch palców- z ograniczeniem zginania, i co więcej, z ograniczeniem funkcji chwytnej dłoni, w pracy palacza nie mógłby skutecznie wykorzystać. Sąd stwierdził zatem, że wnioski końcowe wydanej w sprawie opinii są prawidłowe. Wydana w sprawie opinia wyjaśnia wszystkie kwestie sporne w sposób pełny, powołując się na rzeczowe, konkretne i przekonujące argumenty. Mając więc na uwadze, że okoliczności sporne zostały w sprawie dostatecznie wyjaśnione, Sąd oddalił wniosek dowodowy organu rentowego, uznając, że nie wniosłoby to niczego nowego do sprawy, zmierzając jedynie do przewłoki postępowania. W tym miejscu należy jedynie zauważyć, iż w orzecznictwie ugruntowane jest stanowisko, że potrzeba powołania innego (kolejnego) biegłego (biegłych) powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej (złożonych) opinii. Jeżeli więc opinia biegłego jest przekonująca i zupełna dla sądu, który swoje stanowisko w tym względzie uzasadnił, to fakt, iż opinia taka jest niepełna dla stron procesowych, nie jest przesłanką dopuszczenia w sprawie kolejnej opinii (por. wyrok SN z dnia 6 maja 2009 r., II CSK 642/08, Legalis, postanowienie SN z dnia 6 czerwca 2012 r., I UK 113/12, Legalis).

Pozostałe okoliczności sprawy Sąd uznał za bezsporne, gdyż nie były w żaden sposób kwestionowane przez strony, zaś dokumenty przedstawione na ich stwierdzenie nie budziły wątpliwości Sądu co do ich autentyczności.

Sąd rozważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Istotą sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy odwołującemu J. M. przysługuje prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.), ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy.

Równocześnie w myśl art. 3 ust. 1 powołanej ustawy, za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą: podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych, podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy nawet bez polecenia, w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, przy ustalaniu między innymi prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

W myśl art. 107 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy oraz wysokość tych świadczeń ulega zmianie, jeżeli w wyniku badania lekarskiego, przeprowadzonego na wniosek lub z urzędu, ustalono zmianę stopnia niezdolności do pracy, brak tej niezdolności lub jej ponowne powstanie.

Jak stanowi art. 57 ust. 1 tej ustawy, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące przesłanki:

- 1) jest niezdolny do pracy;
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit.b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit.a, pkt 10 lit.a, pkt 11-12, 13 lit.a, pkt 14 lit.a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit.a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Zgodnie z dyspozycją art. 12 ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

W myśl ust. 2 powołanego artykułu, całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, natomiast stosownie do ust. 3, częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Równocześnie, jak stanowi art. 13 ustawy, przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania tej zdolności uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, jak również możliwość wykonywania dotychczasowej pracy, względnie możliwość przekwalifikowania zawodowego. Zgodnie z ust. 2 tego artykułu, trwałą niezdolność do pracy orzeka się, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy.

Jak wynika z opinii biegłych chirurga ortopedy- traumatologa, neurologa i specjalisty chorób wewnętrznych, odwołujący, z uwagi na stan po amputacji paliczka środkowego prawego palca wskazującego oraz stan po złamaniu otwartym palców III, IV prawej dłoni i uszkodzeniu ścięgien zginaczy tych palców, jest osobą częściowo niezdolną do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od 1 lipca 2013 r. na okres pięciu lat i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Skoro więc zaskarżona przez J. M. decyzja ZUS Oddział w T. z dnia 16 sierpnia 2013 r. nie była zasadna, należało uwzględnić jego odwołanie, przyjmując jako podstawę prawną takiego rozstrzygnięcia powołane wyżej przepisy prawa materialnego.

Tym samym, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od 1 lipca 2013 r. na okres lat pięciu.